

Доц. д-р Сузана Борнарова
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Филозофски Факултет
Институт за социјална работа и социјална политика

ЧЕТВРТИ СВЕТСКИ КОНГРЕС ЗА СТАРЕЕЊЕТО И ГЕНЕРАЦИИТЕ

На Универзитетот во St. Gallen, во Швајцарија, од 28 до 30 август, 2008 година беше одржан IV светски конгрес за стареењето и генерациите, во организација на Светската демографска асоцијација. На Конгресот претставник од Македонија беше доц. д-р Сузана Борнарова од Институтот за социјална работа и социјална политика, која учествуваше на овој настан на покана од Светската демографска асоцијација и ERSTE фондацијата, со седиште во Виена.

На Конгресот, на кој присуствуваа околу 600 претставници од голем број земји во светот, се адресираа теми од витална важност за светските лидери, бизнис заедницата, невладините организации, академските кругови, и за јавноста во целост, но и се разменуваа мислења, искуства и споделуваа предлози за повеќе конкретни решенија. Конгресот привлече реномирана меѓународна публика, чиј заеднички интерес беше дискусија за предизвиците и можностите кои ги предизвикува трендот на демографското стареење на населението во светот.

Конгресот, со свои воведни обраќања посветени на предизвиците од демографското стареење како глобален феномен, го отворија директорот на Светската демографска асоцијација, Alfonso Sousa-Poza, деканот на Универзитетот во St. Gallen, и европскиот комесар за вработување, социјални прашања и еднакви можности, Vladimir Spidla.

Посебен интерес предизвика обраќањето на шефот на Одделението за социјална заштита и труд при Светската банка - Robert Holzmann, кој се осврна на потребата од редефинирање на социјалната заштита во услови на стареење на општеството. За предизвиците од демографското стареење по работна сила, говореше поранешниот претседавач на Советот на ИБМ ЕМЕА - Hans-Ulrich Maerki, кој дискутираше за овој тренд од аспект на предизвиците, но и на можностите што ги нуди за пазарот на трудот. Неизбежно внимание беше посветено и на здравствените прашања поврзани со глобалното стареење на населението, преку темите: “Социјалните детер-

минанти на нерамноправноста во однос на здравствениот статус” на директорот на Меѓународниот институт за здравје и општество и професор при Универзитетскиот колеџ Лондон - Michael Marmot, како и презентацијата на претставничката од Светската срцева федерација - Janet Voute, насловена како: “Хроничните болести и глобалните здравствени предизвици”.

Покрај пленарните излагања, во текот на Конгресот беа организирани и неколку пленарни панели, на следните теми: „Предизвиците по здравствениот систем во земјите во развој,“; „Здравствени стратегии за јавниот и приватниот сектор,“ и „Развој на поддржливи заедници за старите лица,“. На посебните паралелни сесии беше пружена можност за фокусирање на поконкретни аспекти поврзани со феноменот на демографското стареење и меѓугенерациската солидарност, како на пример: жените и стареењето, финансирањето на здравствената заштита; предизвиците на пазарот на трудот; дискриминацијата во староста; пензиските системи; развојот на сребрените пазари и многу други.

Општа оценка за Конгресот, од аспект на содржините што беа опфатени, е дека скоро во сите презентации и излагања преовладуваа размислувања засновани врз повеќе загрижувачки и песимистички сценарија за негативните ефекти од процесот на стареење на населението по социјалните, здравствените и економските системи на државите. Само мал број учесници ги истакнаа предизвиците од глобалното стареење во позитивно светло, истакнувајќи ги како триумф на човекот и неговиот напредок. Уште помалку, за глобалното стареење се говореше како за предизвик со кој, доколку се воведат соодветни приспособувања во политиките и практиките, државите не само што ќе можат да се справат, туку и да ги искористат за својот напредок бенефициите што овој процес ги носи со себе. Токму во оваа насока треба да се насочуваат идните дискусии за демографското стареење и меѓугенерациската солидарност во светот, а оценките и деталните анализи неминовно ќе треба да го сменат фокусот од предвидувањата за растечките трошоци и црните ефекти по државните буџети врз предвидувањата за предностите, економските бенефиции и можностите за развој.